

Производња и искориштење млијека у Шпанији. Год. 1954 цјелокупна производња млијека у Шпанији износила је:

кравље млијеко	26,343.190 q
козије	3,142.540 "
овчје	1,838.510 "
Укупно:	31,324.240 q

Производња млијека порасла је за 13% према год. 1953. Од крављег млијека произведено је 124.000 q сира и 60.000 q ма-

слаца; козјег сира произведено је 30.000 q, а овчјег око 200.000 q.

Низоземска — Дад за пострадале од поплаве у Индији и Пакистану. Друштво низоземских творница кондензираног млијека понудило је преко посланика (амбасадора) Индије и Пакистана велике количине зашећереног кондензираног млијека за пострадало пучанство Индије и Пакистана од поплаве. Милијуни људи су због поплаве остали без крава и извргнути су глади.

(Schw. Zentralblatt für Milchw. 55)

ПИТАЈТЕ — МИ ОДГОВАРАМО

1. питање: М. М. Сокобања.

Како се раствара натријев луг, ако хоћемо испитати киселост млијека са $\frac{n}{4}$ натријевим лугом?

2. питање: М. М. Сокобања.

Како се раствара сумпорна киселина водом, ако желимо добити H_2SO_4 са специфичном тежином 1,825 за испитивање % масти у млијеку по Герберу?

Одговор: Прије свега за припрему ових текућина потребна је највећа точност како би испитивања била што точнија и сигурнија. Да то постигнемо треба да имамо.

1. прецизну (аналистичку) вагу, којом можемо точно вагнути на граме (т. ј. на трећу децималу). Без такове ваге немогуће је припремати ове текућине;

2. стаклену мензурну (посуду, која је градуирана на цм односно милилитре).

3. стаклену боцу од 5 или 10 лит. с гуменим чепом за држање отопина.

Ад 1. питање: У једну литру дестилиране или кондензне воде (у најгорем случају обичне чисте воде) отопимо 10 грама гранулиране (у зрнцима) натријеве лужине или ради лакшег вагања одважемо 40 г NaOH и растопимо у 4 литре воде. Добивена отопина је $\frac{n}{4}$ NaOH. Аналогно томе поступамо код припреме већих количина лужине.

На пр. ако требамо 10 лит. $\frac{n}{4}$ NaOH, онда ћемо у 10 лит. дестилиране воде отопити 100 г NaOH.

Ако имамо нормалну отопину NaOH (т. ј. у 1 литри дестилиране воде отопљено 10 г NaOH), онда ћемо $\frac{n}{4}$ NaOH добити

ако 1 литри такве отопине додамо три литре дестилиране воде.

Натријеву лужину у зрнцима држимо у оригиналној добро затвореној боци, а код вагања настојимо да боца само на тренутак буде отворена. Лужина је врло хигроскопна, па стојећи на зраку губи на јачини.

Ад 2. питање: У 60—70 милилитара воде улијевамо полако уз стијенке посуде, у којој разријеђујемо 1 литру концентrirане сумпорне киселине. Обратио т. ј. да воду улијевамо у киселину, не смијемо разређивати сумпорну киселину.

Код тога посла се служимо мензуром од 2 литре. У њу одмјеримо 60—70 цм (65) воде, а у воду по стијенки улијевамо 1 литру конц. H_2SO_4 . За веће количине узимамо размјерно веће количине воде и концентrirане сумпорне киселине.

Када желимо добити сумпорну киселину за испитивање масти у сиру и маслацу спец. теж. 1,5, онда узимамо 76 цм (мл) воде на 1 литру концентrirане H_2SO_4 . Наравно и ту се треба држати описаног поступка, пажљиво одмјерити у мензури воду, а онда уз стијенке мензуре улијевати киселину.

Ради прецизности у раду с описаним текућинама, како с лужином, тако и с киселином, добро је одредити им фактор. Описаним начинима прирећене отопине ваља држати добро затворене у стакленим боцама с гуменим чеповима.

ИСПРАВАК

У „Мљекарству“ бр. 1, стр. 13, у последњем реду I табеле „У % по вел. боце“ (год. 1954) — умјесто 6,97, треба бити 1,97%.